



Ekensbergs Båtsällskap ligger vackert i Mörtviken, inte långt från Stockholm City. Drygt 100 medlemmar har sina båtar vid bryggorna här.

Som en båtklubb ”förr i tiden”

Resterna av Ekensbergsvarvet i Gröndal i Stockholm syns inte längre. I Mörtviken huserar i stället Ekensbergs Båtsällskap, som fyllde 100 år 2024. Text & foto: Lars-Åke Redéen

IBÅTLIVETS BARNDOM var båten och livet på båtklubben en välkommen avkoppling. Det blev en hobby som erbjöd en möjlighet att komma iväg från vardagens måsten och att i stället kunna göra något helt annat.

Ett exempel på detta är Ekensbergs Båtsällskap i Gröndal i Stockholm, som grundades av arbetare från det närbelägna Ekensbergsvarvet. Den största båten som byggdes på varvet var för övrigt Salénrederiets motorskepp San Blas på 132 m. Ett fartyg som finns med i Povel Ramels låt ”Måste vägen till Curaçao gynga så”.

Idag är tongångarna helt annorlunda hos denna trevliga båtklubb, som ligger i Mörtviken i stadsdelen Gröndal och Aspudden

i Stockholm. På gångavstånd till ett större bostadsområde finns flera bryggor, klubbhus, upptagningsanordning och vinterplatser.

Klubben har 137 medlemmar, varav 114 har en båt och båtplats. Kön för att bli medlem är 116 personer, vilket kan innebära flera års väntan för att ligga i en av Stockholms bästa båtklubbsvikar.

– Arbetarna på Ekensbergs Varv bildade båtklubben i juli 1924 så vi firade 100-årsjubileum förra året, säger Lars Forslund, en av klubbens aktiva medlemmar.

– Småskalighet har alltid tilltalat mig, saker och ting fungerar bra i vår båtklubb. Vi trivs bra på den här platsen. När jag kom hit första gången var det en väldigt lugn hamn och udden var inte bebyggd. Men det var en

väldig aktivitet och folk som var praktiskt kunniga i båtklubben. Det gillade jag, möjligheten att vara nere på båtklubben och jobba. Vi har medlemmar som kan allt möjligt.

KLUBBENS LÅNGA HISTORIA innebär bland annat att den varit granne med Nobels Dynamitfabrik som har funnits i området, vilket innebär att det finns en del udda inslag. Bland har ett av båtklubbens hus en rätt skrämmande historia som likbod, medan de andra består av väl använda byggbodar.

Klubben hyr marken av Stockholms Stad på ettåriga kontrakt, vilket är en stor skillnad mot de 25-åriga hyresavtal de hade tidigare.

– Det första klubbhuset byggdes på 1930-talet och utökades 1964. Då togs båtar-



– Jag är med i klubbens fixargrupp. Vi är tre personer som fixar både smått och stort, bryggor eller annat som behöver åtgärdas. Jag bor strax intill båtklubben och ser båten från vardagsrummet, säger Tomas Josefsson i sin Crescent Jofa Winth.

– Det är magiskt att kunna ha det så här. Jag har haft båten här sedan vi flyttade hit för åtta år sedan. Kön är lång men jag fick båtplatsen med båten som jag köpte.



Ylva Johansson och Lars Forslund på sin H 323, en större version av H-båten byggd i Finland. De bor i Mälärhöjden och har båten i Mörtviken.

– Det skiljer sig en del mellan att segla i skärgården och i Mälaren. Skärgården är nog mysigast, men det är fint här inne också. En favoritplats i skärgården är Napoleonviken söder om Saltsjöbaden en vacker sommareftermiddag, säger Ylva Johansson.

Mikael Persson och Camilla Björklund med sin Örnvik 20 Classic från 2007.

– Vi köpte båt när vi flyttade hit. Vi var landkrabbor tidigare men upptäckte att det fanns en jättefin båthamn här. Det var på den tiden man fick bevisa att man hade intresse och kunde göra rätt förtöjningar. Vi fick också frågan om vi ville engagera oss i styrelsearbetet, säger Mikael.

– Vi är en liten klubb och alla måste dra sitt strå till stacken. Det tycker jag att man ska ställa upp på, det är inte så stort besvär att gå ner hit och hjälpa till.



Sara Wall-Horgen och Malin Rolin (t. h.) i Malins föräldrars Biam 650. Tjejerna bryggseglade den här dagen, men brukar ofta sticka ut en runda runt Stockholm och ut mot Drottningholm.

na upp med en fartygskran som stod på ett betongfundament. När varvsområdet skulle bebyggas i slutet av 70-talet skulle båtklubben flyttas. Efter många diskussioner med kommunen slutade det med att fick vi en egen slip och vi flyttade även klubbhuset dit där det står idag. Klubben fick bidrag till flytten av Stockholms Stad, berättar Lars.

Upptagningsområdet är väl använt, på sommaren som bilparkering och på vintern som båtuppställningsplats. Här finns en ramp med slip och en stabil brygga. En mastkran finns på en av bryggorna i hamnen för de som behöver masta på eller av.

Mikael Persson är en av klubbens frivilliga som gärna tar en tur ner till båten.

– Föreningslivet fungerar bra här och vi arbetar som båtklubbar gjorde förr i tiden. Det småskaliga gör att vi känner igen varandra på bryggorna, där vi kan prata och diskutera. När vi möts på båtklubben så pratar vi om våra båtar och man kan få tips om hur båten ska skötas. Det är så många olika kompetenser som lyser igenom i en sådan här båtklubb, säger han.

– De senaste tio åren har vi haft möjlighet att samverka på Hässelby Holme tillsammans med Gröndals Båtklubb. Vi har en enkel klubbholme med bryggor, grill och dansbana som passar bra till midsommarfirande och fester. Det är skönt att ha ett utflyktsmål som ligger ganska nära och som vi får vara med och ta hand om.

NÄR EKENSBERGS BÅTSÄLLSKAP flyttade till Mörtviken hade klubben egna bryggor. Klubben jobbar hela tiden med att bygga en större kassa. De har varit tvungna att investera i en traktor, ett nytt elsystem, klubbhuset som är renoverat samt Y-bommar i stället för bojar. Allt för att behålla anläggningen i bra skick.

– Klubben har blivit starkare ekonomiskt sedan jag började här 2007. Då var det ganska tufft med ekonomin och det var ganska svårt att få medlemmarna att ställa upp, men vi har sett en utveckling mot bättre ekonomi vilket har gjort att vi har kunnat köpa en ny traktor och investerat så mycket vi har behövt, säger Mikael Persson.

Ett villkor för att få ha sin båt i Ekensbergs

Båtsällskap är att botten är sanerad och idag är samtliga båtar botten sanerade. För att klara det har klubben utbildat fem medlemmar som kan utföra mätningar själva.

Inför framtiden har klubben ett nytt samarbete på gång.

– Via Stockholms Stad finns det önskemål om att etablera Örnbergs Kanotsällskap här också och båtklubben har sagt ja om vi erbjuds en bra lösning. Vi skulle erbjuda plats och i gengäld få hjälp med att flytta delar av verksamheten innanför vårt staket och även investera i vatten och avlopp, något som vi har saknat. Nu har vi bara torrtoalett på området och sommarvatten, förklarar Mikael.

Stölder ur båtarna är ett problem med en klubb som ligger som Ekensbergs Båtsällskap.

– Vi har haft en del problem med stölder, bland annat stals tio växelhus från större utombordare. Det är inga nybörjare som håller på med sånt, säger Lars Forslund.

Sedan några år tillbaka går klubbens medlemmar därför vakt under sommaren för att minska stölderna. ☺